

Gavote VMI pranešimą apie neatitikimus

Tai dar ne patikrinimas ir dar ne bauda. Pašalinus pranešime nurodytus trūkumus per nurodytą terminą (jis negali būti trumpesnis kaip 10 dienų) baudos pagal MAĮ 139 straipsnį netaikomos. Nepašalinus – baudos taikomos, o pats nepašalinimas paprastai yra pagrindas pradėti mokestinį patikrinimą. Parengta pagal 2026 m. spalio 29 d. galiojančius teisės aktus.

Kas tai per dokumentas

Tai **rašytinis pranešimas apie nustatytus trūkumus ir (ar) prieštaravimus**, įteikiamas **mokestinio tyrimo metu**, kai pareigūnas nustato jūsų deklaracijos ar kito dokumento trūkumų arba kai dokumentai prieštarauja kitai apie jus turimai informacijai. (MAĮ 136 str. 1 d.) Pranešimas paprastai įteikiamas tada, **kai nepavyksta susitarti žodžiu**.

Mokestinis tyrimas – tai mokesčių mokėtojo veiklos stebėseną: deklaracijų, dokumentų ir kitos turimos informacijos analizę, vizitavimą ir veiklos kontrolę, **siekiant nustatyti ir pašalinti trūkumus bei prieštaravimus**. (MAĮ 2 str. 24 d.) Tai **ne** mokestinis patikrinimas – patikrinimo metu mokestis apskaičiuojamas ir skiriamos baudos, tyrimo metu dar ne.

Ką pranešime privalo nurodyti VMI

Nustatytus trūkumus ar prieštaravimus – konkrečiai, o ne apibendrintai.

Pasiūlytą jų pašalinimo būdą.

Terminą, kuris **negali būti trumpesnis negu 10 dienų** nuo pranešimo įteikimo dienos. (MAĮ 136 str. 2 d.)

Jei pranešime nėra bent vieno iš šių elementų, turite pagrindą **raštu paprašyti patikslinti**, ką konkrečiai ir kaip reikia pašalinti.

Kodėl verta sureaguoti laiku

Pašalinus trūkumus – baudos netaikomos

Jei **per nurodytą terminą ir VMI pasiūlytu būdu** pašalinate trūkumus ir prieštaravimus, **MAĮ 139 straipsnyje nurodytos baudos netaikomos**, jei įstatymai nenustato kitaip. (MAĮ 136 str. 3 d.)

Tai reali nauda: pagal MAĮ 139 straipsnio 1 dalį bauda yra **nuo 20 iki 100 procentų** trūkstamos mokesčio sumos. (MAĮ 139 str. 1 d.)

 Delspinigių tai nestabdo – trūkumų pašalinimas delspinigių skaičiavimo nesustabdo. (MAĮ 136 str. 3 d.)

Nepašalinus – dvi pasekmės

Už mokesčių įstatymų pažeidimus (jei jie išaiškinami) **taikomos nustatytos baudos**. (MAĮ 137 str. 1 d.)

Trūkumų ir prieštaravimų nepašalinimas **paprastai yra pagrindas pradėti mokestinį patikrinimą**. (MAĮ 137 str. 2 d.) Patikrinimas – ilgesnis, platesnis ir baigiasi aktu bei sprendimu.

Ką daryti – žingsniai

1. **Užsirašykite įteikimo datą.** Nuo jos skaičiuojamas terminas, todėl išsaugokite „Mano VMI“ pranešimą arba pašto įrodymą.
2. **Perskaitykite, ko konkrečiai prašoma.** Dažniausiai – patikslinti deklaraciją, pateikti paaiškinimą arba dokumentus, pagrindžiančius konkretų skaičių.
3. **Patikrinkite, ar VMI teisi.** Neatitikimas gali būti ir jų pusėje: trečiojo asmens pateikti duomenys, dubliuota sąskaita, kitas mokestinis laikotarpis.
4. **Jei VMI teisi – patikslinkite deklaraciją.** Tai galima, kol nepasibaigęs MAĮ 68 straipsnyje nustatytas mokesčio apskaičiavimo (perskačiavimo) terminas. (MAĮ 80 str. 1 d.)
5. **Jei VMI neteisi – atsakykite raštu su įrodymais.** Nurodykite, kuris duomuo neteisingas ir kodėl, ir pridėkite dokumentus.
6. **Jei termino nepakanka – paprašykite pratęsti dar iki jo pabaigos.** Prašymas, paduotas jau praėjus terminui, nebeturi tos pačios vertės.
7. **Atsakymą teikite per „Mano VMI“** ir pasilikite pateikimo įrodymą.

Formalius trūkumus VMI gali ištaisyti pati

Nustačiusi **formalius** deklaracijos trūkumus, VMI turi teisę juos pašalinti **savo iniciatyva** – bet tik jeigu dėl to **nesikeičia jūsų mokestinė prievolė**. (MAĮ 80 str. 2 d.)

Todėl jei pranešimas yra apie klaidą, kuri sumos nekeičia, verta tai pranešime atsakyti – kartais pakanka vieno paaiškinimo be deklaracijos tikslinimo.

Jei bauda vis tiek paskirta

1. Baudos dydį VMI nustato **vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais**, atsižvelgdama į pažeidimo pavojingumą ir mastą, **kaltę**, žalą ir **atsakomybę lengvinančias bei sunkinančias aplinkybes**. (MAĮ 140 str. 2 d.)
2. **Lengvinanti aplinkybė** yra pažeidimo pripažinimas ir (arba) bendradarbiavimas su VMI tyrimo metu, taip pat savanoriškas žalos atlyginimas. (MAĮ 140 str. 3 d. 1, 2 p.) Tai tiesiogiai pateisina laiku pateiktą atsakymą.
3. **Sunkinanti aplinkybė** – pažeidimas siekiant mokestinės naudos, taip pat pareigų bendradarbiauti ir tvarkyti apskaitą nevykdymas. (MAĮ 140 str. 4 d. 1, 2 p.)
4. Galima prašyti **atleisti nuo baudos**, jei įrodote, kad **nesate kaltas**; jei įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, nepriklausiusių nuo jūsų valios, kurių nenumatėte ir negalėjote numatyti; jei **žala biudžetui nepadaryta**; arba jei pažeidimas padarytas dėl **klaidingo VMI paaiškinimo ar konsultacijos**. (MAĮ 141 str. 1 d.)
5. Atsisakymą atleisti nuo baudų galima apskųsti MAĮ IX skyriuje nustatyta tvarka. (MAĮ 141 str. 4 d.)

Jei priimamas sprendimas, kuriuo naujai apskaičiuojamas mokestis, **papildomai apskaičiuotus mokesčius, baudas ir delspinigius reikia sumokėti per 20 dienų** nuo sprendimo įteikimo, jei įstatymas nenustato kito termino. (MAĮ 81 str. 2 d.)

Ko nedaryti

- **Neignoraukite pranešimo.** Tylėjimas – tiesiausias kelias į patikrinimą ir baudą. (MAĮ 137 str.)
- **Netikslinkite deklaracijos „apytiksliai“.** Patikslinimas, kuris vėl nesutampa su duomenimis, laikomas trūkumo nepašalinimu.
- **Neatsakykite tik telefonu.** Pranešimas yra rašytinis – ir atsakymas turi būti rašytinis, su pateikimo įrodymu.
- **Nepamirškite delspinigių.** Net sutvarkius trūkumus ir išvengus baudos, delspinigiai už laikotarpį lieka. (MAĮ 136 str. 3 d.)

- **Nepriimkite VMI duomenų kaip nekvestionuojamų.** Jūs turite teisę **atsisakyti pateikti duomenis, kuriais nedisponuojate ir kaupti neprivalote.** (MAJ 36 str. 8 p.)
- **Nepalikite neatsakyto klausimo.** Nepaaiškintas tarpas traukia naują pranešimą arba patikrinimą.

Teisinis pagrindas. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas, suvestinė redakcija – 2 straipsnio 24 dalis, 36, 80, 81, 136, 137, 139, 140, 141 straipsniai. Tekstas tikrintas Teisės aktų registre (e-tar.lt) 2026-10-29.

Ką daryti toliau

Verslui – **fdd24.com**: atsakymo į VMI pranešimą pavyzdys, deklaracijų tikslinimo tvarka ir apskaitos dokumentų patikra. Gyventojams – **law24.lt**: atmintinė „**Kaip pagrįsti pajamų kilmę**“ ir paaiškinimo VMI forma. Jei jau surašytas patikrinimo aktas, per skiltį „Advokato pagalba“ galite kreiptis į specialistą.

Ši atmintinė yra bendro pobūdžio informacija, o ne individuali teisinė konsultacija. Konkrečiu atveju sprendimas priklauso nuo faktinių aplinkybių.